

Дмитришин В.С.ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

ПЕРЕДАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА «ТЕХНІЧНІ УМОВИ»

У вітчизняній науковій та судовій практиці досі не напрацьовано єдиного бачення та розуміння щодо такого об'єкта, як «технічні умови». Цей об'єкт інколи трактують як об'єкт авторського права, в інших випадках – як об'єкт права промислової власності, іноді – як інформацію, а інколи – як документальний матеріальний об'єкт. Такі різнобічні підходи призводять до відсутності правової визначеності щодо угод про розпорядження цими об'єктами. Враховуючи, що форма та зміст договорів значно залежать від об'єкта правочину, а вимоги та зміст договорів щодо розпорядження правами інтелектуальної власності прямо передбачені чинним законодавством, питання стосовно правил, за якими має відбуватись такий трансфер, суттєвих умов договору, форми його укладення має важливе практичне значення. Проведеним дослідженням було проаналізовано судову практику та наукові напрацювання з цього питання. Було встановлено, що «технічні умови» переважно не є об'єктом авторського права, а є документом технічного характеру, містять у собі науково-технічну інформацію, не використовуються в якості твору як такого та не надають їх власнику виняткових майнових прав інтелектуальної власності. Щодо розпорядження правами на «технічні умови», то можливо або передавати право на них як на матеріальний об'єкт, або надавати їм форму об'єкта права інтелектуальної власності і потім розпоряджатись майновими правами на такий об'єкт. Передання прав інтелектуальної власності на «технічні умови» як на об'єкт авторського права передбачає можливість передання лише правомочностей щодо використання саме документу, в якому вони втілені, та саме способами використання, передбаченого законодавством про авторське право. Передання виняткових майнових прав інтелектуальної власності на «технічні умови» можливе лише у разі надання йому статусу об'єкта права інтелектуальної власності – «комерційної тасмниці» та подальшого розпорядження правами саме на такий об'єкт.

Ключові слова: технічні умови, розпорядження правами інтелектуальної власності, передання прав, авторське право, комерційна тасмниця.

Постановка проблеми. На практиці фахівцям з питань інтелектуальної власності доводиться зтикатися з досить неоднозначним, проте вельми цікавим питанням, щодо укладання угод про передавання прав та надання дозволів на використання такого об'єкту, як «Технічні умови» (далі – ТУ). Враховуючи, що форма та зміст договорів значно залежать від об'єкта, відносно якого правочин здійснюється, а вимоги та зміст договорів щодо розпорядження правами інтелектуальної власності прямо передбачені чинним законодавством, питання щодо правил, за якими має відбуватись такий трансфер, суттєвих умов договору, форми його укладення потребує наукового опрацювання. Актуальність дослідження також зумовлюється тим, що ТУ включають у себе ознаки декількох видів об'єктів правовідносин, що прямо впливає на можливість правової визначеності загальних та специфічних умов і вимог до угод про передавання і ліцензування прав на них, відповідно, наразі спо-

стерігається відсутність єдиної та усталеної судової практики з цього питання та наявність різних підходів до вирішення таких спорів.

Стан дослідження теми. Дослідження тематики передавання та ліцензування прав на об'єкти інтелектуальної власності в загальному контексті здійснювали такі науковці, як В. Дозорцев, А. Сергєєв, О. Тверезенко, Б. Шапіро, Г. Штумпф, А. Фаренвальд та інші. Серед більш детальних досліджень останнього часу можна виділити роботи Г. Прохорова-Лукіна, С. Петренко, В. Друзюка та деяких інших авторів. Питання також знайшло відображення у правових позиціях судів різних інстанцій та юрисдикцій. Проте проблематика власне передавання або ліцензування прав на «Технічні умови» наразі є малодослідженою та в науковій літературі практично не висвітлювалась.

Метою статті є дослідження правової природи об'єкта «Технічні умови», вирішення питання про можливість чи неможливість віднесення його

до об'єктів права інтелектуальної власності та надання рекомендацій щодо укладення угод про розпорядження правами на такий об'єкт.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Ще у римському праві договори, або *contractus*, були найбільш поширеними джерелами зобов'язань. Однак вже тоді не будь-яке узгоджене волевиявлення двох чи більше правоздатних осіб було договором. Такі угоди мали свої особливості, пов'язані з різними предметами, навколо яких виникали правовідносини [1 стор. 219]. В сучасному цивільному законодавстві вимоги до форми та змісту договорів також є різними та диференціюються залежно від предмету договору. Так, статті 1107 – 1113 Цивільного кодексу України встановлюють специфічні вимоги та умови договорів щодо розпорядження об'єктами інтелектуальної власності. Власне, це й викликає необхідність правової визначеності належності «Технічних умов» до об'єктів інтелектуальної власності або їх віднесення до інших об'єктів правовідносин.

Пункт (viii) статті 2 Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності, до якої Україна приєдналась 26 квітня 1970 року, визначає загальний перелік об'єктів права інтелектуальної власності, який завершується словами: «...а також всі інші права, що стосуються інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній і художній областях» [2]. Власне, список об'єктів є «відкритим», що, враховуючи стрімкий розвиток науки та техніки, постійне оновлення інформації та виникнення раніше небачених об'єктів, є виправданим і необхідним для реагування нормотворчості на виникнення нових суспільних відносин.

Загальноприйнятий поділ об'єктів інтелектуальної діяльності людини на промислову власність та авторські права зумовив подальше уточнення віднесення об'єктів до тієї чи іншої групи та визнання їх об'єктами права інтелектуальної власності, як такими. Пункт (2) статті 1 Паризької конвенції про охорону промислової власності надає перелік об'єктів охорони промислової власності, а саме: «...патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи найменування місця походження, а також припинення недобросовісної конкуренції» [3]. Перелік, як бачимо, вичерпний і не містить можливості його подальшого розширення та розширеного трактування.

Стаття 420 Цивільного кодексу України наводить перелік об'єктів права інтелектуальної влас-

ності, і цей перелік, враховуючи формулювання «до об'єктів права інтелектуальної власності зокрема належать», є невичерпним [4]. Стаття 155 Господарського кодексу України також містить фразу «інші об'єкти, передбачені законом», що передбачає можливість визначення більш широкого переліку, ніж зазначений цією статтею [5]. Стаття 433 ЦК України та стаття 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» надає перелік об'єктів авторського права, який є відкритим та встановлює, що об'єктами авторського права, крім зазначених, є й «інші твори» [6].

Тобто, якщо з об'єктами авторського права усе більш менш зрозуміло, і ми можемо обґрунтовано попередньо припустити, що ТУ можуть бути об'єктом авторського права, то щодо об'єктів промислової власності, то віднесення ТУ до них не буде узгоджуватись з одним із фундаментальних нормативних актів системи правової охорони інтелектуальної власності – Паризькою конвенцією.

Думки фахівців щодо можливості віднесення ТУ до тих чи інших об'єктів інтелектуальної власності розділились. Це повною мірою стосується і судової практики. Одні з них відносять ці об'єкти беззастережно до об'єктів авторського права, враховуючи форму його вираження. Така позиція, наприклад, відображена у Постанові Вищого господарського суду України від 20 вересня 2016 року. Суд постановив, що були неправомірно використані (співпадіння і у зовнішній формі вираження творів) об'єкти авторського права «Технічні умови», і, відповідно, мало місце порушення авторських прав [7].

Донецький апеляційний господарський суд 06 червня 2017 р. прийняв Постанову, згідно з якою ТУ визнані творами технічного характеру. Способами їх використання визначені «відтворення, здавання в майновий найм, прокат, виготовлення з використанням цих технічних умов продукції, її реалізацію, ввезення на митну територію України й інше, передбачене законодавством України, використання, а також транспортування, зберігання або володіння з метою введення в цивільний обіг примірників творів». Суд важчає, що йдеться про майнові права інтелектуальної власності на твір, суб'єктом яких згідно з ч.2 ст.435 ЦК України можуть бути також і юридичні особи [8].

Принагідно зазначимо, що формулювання вказаного рішення викликає здивування, позаяк в ньому використання твору визнається і «...виготовлення з використанням цих технічних умов продукції, її реалізацію, ввезення на

митну територію України...», що жодним чином не вписується в концепцію авторського права, а прямо корелюється з використанням винаходу чи корисної моделі, зазначеного в статті 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [9].

На думку суддів Господарського суду Дніпропетровської області, Технічні умови є об'єктом авторського права як літературний письмовий твір технічного характеру, а виробництво продукції з використанням інформації, а саме процесу та способу, викладених в спірних технічних умовах, не охороняється авторським правом [10].

В. Карпова вважає, що віднесення ТУ до нормативних актів на факт наявності авторських прав не впливає, оскільки згідно з законодавством не можуть бути об'єктами авторських прав лише акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування (закони, укази, постанови, рішення, державні стандарти тощо). А інші нормативні документи охороняються законом як авторські права [11].

Інші науковці та практикуючі юристи вважають «Технічні умови» об'єктами промислової власності, зважаючи на технічну інформацію, яку містить цей об'єкт. Господарський суд Київської області зазначає, що «позивач отримав право власності на “ноу-хау” (комерційну таємницю): технологію переробки сировини, методику перевірки відповідності готового продукту, назву продукції, а також на комерційне використання науково-технічної документації, що містить знання і досвід з виробництва, виходячи з чого зобов'язав відповідача припинити неправомірне використання без дозволу позивача комерційної таємниці у вигляді технології з виробництва відповідно до ТУ [12].

Таку думку поділяє і В. Карпова, на думку якої ТУ також може бути присвоєний статус ноу-хау. Згідно зі статтею 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність» ноу-хау це «сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих». Тому, якщо в ТУ відображаються відомості про технологію виробництва нових видів продукції (наприклад, про компоненти, що входять до складу продукту), вони можуть бути віднесені до ноу-хау [11].

Деякі фахівці вважають, що ТУ взагалі не є об'єктом інтелектуальної власності. Так, згідно з Рішенням Донецького апеляційного господарського суду від 17 серпня 2010 року ТУ було

визнано службовим твором технічного характеру без ознак творчого характеру, що позбавляє їх статусу об'єкта інтелектуальної власності (авторського права), на підставі того, що ТУ, які фігурували у справі, були галузевими стандартами колишнього СРСР, а галузеві та державні стандарти не були об'єктом авторського права та є загальнодоступними [13].

Волинський окружний адміністративний суд дійшов висновку, що технічні умови за своєю правовою природою є одним із видів стандарту, тобто нормативним технічним документом. Для того, щоб будь-який об'єкт інтелектуальної діяльності людини отримав правову охорону як об'єкт авторського права, його зовнішня форма повинна відповідати критерію оригінальності (використовувати оригінальний стиль викладення, оформлення, терміни, ілюстрації тощо). Натомість правила побудови, викладання, оформлення та позначення технічних умов чітко регламентовані у ДСТУ 1.3:2004 «Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов». Отже, за своєю зовнішньою формою ТУ не можливо віднести до об'єкту авторського права, оскільки вона є нормативно регламентованою, і розробники ТУ не мають права відступати від неї. Технічні умови містять у собі науково-технічну інформацію та не можуть бути визнані об'єктами права інтелектуальної власності на винаходи (корисні моделі), раціоналізаторську пропозицію. Окрім того, ТУ неможливо віднести і до комерційної таємниці, оскільки законодавством передбачено їх державну реєстрацію та визначено, що технічні умови містять вимоги, що регулюють відносини між постачальником (розробником, виготівником) і споживачем (замовником) продукції. Тобто зміст ТУ стає відомим споживачам та органу державної реєстрації, що виключає включення до них відомостей, що становлять комерційну таємницю (ноу-хау) [14].

Господарський суд Харківської області вважає, що для того, щоб ТУ були визнані об'єктом авторського права, вони мають бути результатом творчої праці, характеризуватись оригінальністю, неповторністю. Натомість спірні ТУ містять опис умов зберігання та використання винаходу, а отже, суд доходить висновку, що в результаті своєї праці автор досягнув не творчого, а суто технічного результату, який нормами авторського права не охороняється [15].

На думку Є. Дробиш, стаття 16 Закону «Про стандартизацію», що закріплює право власності підприємств на технічні умови, не впливає на

захист ТУ як об'єкта інтелектуальної власності, проте дає можливість власнику ТУ у випадку їх використання неправомірним способом захищати свої інтереси з точки зору неправомірної конкуренції, а не з точки зору авторського права [16].

Г. Прохоров-Лукін вважає, що ані зовнішня, ані внутрішня форма ТУ не є результатом творчої праці розробників, а зміст і послідовність робіт зі створення ТУ визначаються вимогами нормативних документів. Структура та зміст ТУ не є результатом творчої діяльності розробників, ТУ створюється в результаті застосування прийомів редакторського характеру та з використанням відомостей, викладених в інших документах, які були створені до розробки ТУ, а тому технічні умови не являються об'єктами авторського права та, відповідно, не підлягають авторсько-правовій охороні [17].

Є також думка, що ТУ загалом є лише інформацією, тобто здебільшого не є об'єктом права інтелектуальної власності, і лише у виняткових випадках, коли є чітко виражений авторський вклад у створення такого об'єкта, може бути об'єктом авторського права. Так, С. Петренко зазначає, що навіть за умови, якщо ТУ були розроблені на певному підприємстві, визнані на ньому як комерційна таємниця, а також керівництво підприємства здійснило дії, спрямовані на збереження цієї комерційної таємниці, вони у процесі своєї реєстрації та використання втрачать статус комерційної таємниці. ТУ, що містять у собі науково-технічну інформацію, не можуть бути визнані об'єктами права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель), раціоналізаторську пропозицію та комерційну таємницю, а в окремих випадках можуть бути об'єктами авторського права за умови відповідності критерію оригінальності [18].

На думку Н. Бегуш, Технічні умови є документом технічного характеру, що встановлює технічні вимоги, яким мають відповідати продукція, процеси та послуги, та за наявності передбачених законодавством підстав може бути визнаний об'єктом авторського права та віднесений до літературних письмових творів технічного характеру [19].

Досить цікава позиція була висловлена Господарським судом АР Крим. Зокрема, суд вважає, що ТУ є речами матеріального світу; будь-яких обмежень щодо відчуження такого майна законодавцем не встановлено, отже, через свою правову природу ТУ є вільними у цивільному обігу та можуть виступати предметом будь-якого не забо-

роненого законом договору, зокрема, може виступати предметом договору купівлі-продажу [20].

Стосовно договорів щодо розпоряджання правами на ТУ, то і тут немає єдиної думки з цього питання. Практика найчастіше йде шляхом, коли права на ТУ передаються як об'єкти авторського права [21].

Деколи ТУ передаються як товар за договорами купівлі-продажу. Так, наприклад, між сторонами був укладений договір купівлі-продажу, відповідно до якого продавець зобов'язався передати у власність покупця товар, а покупець зобов'язався прийняти товар та своєчасно здійснити його оплату відповідно до умов договору. Відповідно до договору купівлі-продажу предметом договору виступив товар – «Технічні умови». Договір став підставою для виникнення у покупця права власності на предмет договору, тобто права володіння, користування та розпорядження ТУ [20].

Показовим є рішення Господарського суду міста Києва від 20 червня 2016 року. За фактою справи, між двома суб'єктами господарювання було укладено договір про передання виняткових майнових прав власності на технічні умови, відповідно до якого автор передає правонаступнику виняткові майнові права власності на ТУ. Дослідивши зміст укладеного договору, суд дійшов висновку, що даний правочин за своєю правовою природою є договором відчуження технічних умов (передачі права власності на технічні умови). Враховуючи, що ТУ, які є документом, що встановлюють вимоги до продукції, процесу, послуги, відсутні підстави вважати такий об'єкт твором у розумінні норм авторського права. Вважається, що він не є договором про передачу прав інтелектуальної власності на об'єкт, оскільки у договорі відсутні умови про створений новий унікальний об'єкт, відповідно, йдеться про перехід права власності на технічні умови винятково відповідно до законодавства про стандартизацію. Окрім того, змісту ТУ не надано такої правової охорони, за якої вони б охоронялись як об'єкт промислової власності (винахід / корисна модель) із наданими винятковими майновими правами щодо заборони особою, якій ці майнові права належать, використання такого об'єкту (втілення процесу, методу тощо) іншими особами [22].

Враховуючи зазначені правові позиції, вважаємо за доцільне наголосити на такому. Базовим положенням авторського права є те, що правова охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи,

способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони виражені, описані, пояснені, проілюстровані у творі [6, ст. 8]. Відповідно, передання за договором авторських прав: на використання твору; виняткове право дозволяти використання твору; право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти таке використання, як це передбачено статтею 440 ЦК, передбачає правомочності щодо, власне, письмового документу, яким є ТУ. Використання ТУ як об'єкта авторського права передбачає правомочності вчиняти дії, передбачені частиною 1 статті 441 ЦК України, тобто опублікування відтворення будь-яким способом та у будь-якій формі; переклад; переробка, продаж, передання в найм (оренду) тощо; імпорт його примірників тощо. Зазначені дії стосуються саме письмового документа, яким є ТУ, його примірників, у формі, в якій він існує, проте ніяк не тих вимог, процесів, способів, що в ньому зазначені. Те ж саме стосується і виняткового права дозволяти чи забороняти використання ТУ. Тут знову таки може йтися лише про дозвіл чи заборону тиражування примірників ТУ, але не продукції, яка виробляється за такими умовами.

Окрім того, деякі науковці вважають, що для вирішення питання щодо правооб'єктності твору необхідно з'ясувати, чи є він результатом творчої діяльності, тобто чи має він творчий характер. Своєю чергою творчий характер твору розкривається через ознаки оригінальності та новизни [17]. Погоджуючись з цим, хотіли б додати ще один критерій, за яким, на нашу думку, ТУ не можливо відносити до об'єктів авторського права, – це призначення такого об'єкту. За своїм призначенням об'єкти авторського права мають на меті задоволення естетичних потреб людини (за винятком, мабуть, лише комп'ютерних програм та баз даних, які досить умовно належать до об'єктів авторського права і не є літературними творами, а лише охороняються як літературні твори), тоді як об'єкти промислової власності – спрямовані на досягнення виробничого, економічного чи комерційного результату. Враховуючи, що ТУ спрямовані саме на досягнення відповідності вимогам, яким повинна відповідати продукція, процес або послуга, можна констатувати, що ТУ не належать до об'єктів авторського права.

Щодо можливості розпоряджатись ТУ, то тут, на нашу думку, є дві можливості. Це або передавати право на ТУ як матеріальний об'єкт, або надавати «Технічним умовам» форми об'єкта права інтелектуальної власності і потім розпоряджатись майновими правами на такий об'єкт.

В першому випадку це має сенс, коли є необхідність у процесі виробництва (а частіше усього – в процесі реалізації продукції, участі у тендерних процедурах тощо) посилатись саме на ці, чітко визначені, офіційно зареєстровані Технічні умови. В такому випадку передаються права на примірник ТУ, право використовувати інформацію, що міститься в ТУ в процесі виробництва і головне – право посилатись на те, що продукція виготовлена за цими Технічними умовами. Використання ТУ в такому разі дає його власнику конкурентні переваги перед іншими виробниками аналогічної продукції.

Григорій Вікторович Прохоров-Лукін зазначає, що законодавець визначає ТУ як об'єкт речових прав, у зв'язку з чим видається сумнівним укладення ліцензійних договорів щодо ТУ, а також вимагання роялті за їх використання [17]. Погоджуючись в основному з таким твердженням, хочемо зазначити, що воно справедливе для «Технічних умов» як документу, проте не може бути віднесено до випадку, коли ми кажемо про об'єкти інтелектуальної власності, в які може бути формалізоване таке ТУ.

Звичайно, найбільш суттєвий захист та можливість отримає особа, якщо інформація про вимоги до процесів, зазначених в ТУ разом з самими цими процесами буде захищена патентом на винахід чи корисну модель. Проте, зазвичай це не завжди можливо або доцільно. І тому, насамперед, хочу звернути увагу на можливість захисту ТУ, як об'єкта інтелектуальної власності, засобами «комерційної таємниці».

Враховуючи положення статті 506 ЦК, яка встановлює, що майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю належать особі, яка правомірно визначила інформацію комерційною таємницею, що кореспондуються з положеннями статті 16 Закону України «Про стандартизацію», яка передбачає, що право власності на технічні умови, прийняті підприємствами, установами та організаціями, належать відповідним підприємствам, установам та організаціям, можна констатувати, що права на комерційну таємницю можуть належати саме такій юридичній особі. З моменту визначення особою ТУ комерційною таємницею, у неї виникають майнові права інтелектуальної власності на такий об'єкт, а саме: право на використання комерційної таємниці; виняткове право дозволяти використання комерційної таємниці; виняткове право перешкоджати неправомірному розголошенню, збиранню або використанню комерційної таємниці; інші майнові права інтелектуальної влас-

ності, встановлені законом (ст. 505 ЦК). Ці права мають винятковий характер та відповідно до положень Глави 75 ЦК можуть бути предметом договорів щодо розпоряджання правами інтелектуальної власності, в тому числі і їх ліцензування. У разі укладення ліцензійного договору ліцензіат може отримувати право виробляти продукцію за ТУ та посилатись на відповідне ТУ під час реалізації своєї продукції та/або послуг.

Що стосується небезпеки розкриття змісту комерційної таємниці під час її державної реєстрації та, відповідно, втрати чинності її як об'єкта інтелектуальної власності, то тут необхідно зазначити, що стаття 507 ЦК прямо передбачає зобов'язання органів державної влади охороняти від недобросовісного комерційного використання

інформацію, яка є комерційною таємницею та яка надана їм з метою отримання встановленого законом дозволу на діяльність, а також в інших випадках, передбачених законом.

Висновки з проведеного дослідження. Передання прав інтелектуальної власності на Технічні умови як на об'єкт авторського права передбачає можливість передання лише правомочностей щодо використання саме документу, в якому втілені ці ТУ та саме способами використання, передбаченими законодавством про авторське право. Передання майнових прав інтелектуальної власності на ТУ можливе лише у разі надання йому статусу об'єкта права інтелектуальної власності – «комерційної таємниці» та подальшого розпоряджання правами саме на такий об'єкт.

Список літератури:

1. Пухан Иво, Поленак-Акимовская Мирьяна. Римское право (базовый учебник) / Москва : ИКД «Зерцало-М», 2003. 448 с.
2. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності (Підписана в Стокгольмі 14 липня 1967 року і змінена 2 жовтня 1979 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_169.
3. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print.
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-V. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 296 с.
5. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV / *Відомості Верховної Ради України* від 02.05.2003 — 2003 р., № 18, стаття 144.
6. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. N 3792-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, N 13, ст.64.
7. Постанова Вищого господарського Суду України від 20 вересня 2016 року у справі № 910/29402/15. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/61478352>.
8. Постанова донецького апеляційного господарського суду від 06.06.2017 р. у справі №908/41/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/66961924>.
9. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12. 1993 р. N 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, N 7, ст. 32.
10. Рішення Господарського суду Дніпропетровської області від 17.11.2017 року у справі № 904/1126/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/70347689>.
11. Карпова В. Технічні умови: відображаємо в обліку / *Бухгалтерський тиждень Лютий*, 2016/№ 9. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2016/february/issue-9/article-15937.html>.
12. Рішення госп.суду Київської області від 13.11.2006 р. у справі № 324/13-06). URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/703489>.
13. Рішення Донецького апеляційного господарського суду від 17.08.2010 року у справі №39/286. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/10925728>.
14. Постанова Волинського окружного адміністративного суду від 06 листопада 2014 року у справі № 803/2091/14. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/41331795>
15. Рішення Господарського суду Харківської області від 24 січня 2007 р. у справі № 21/486-0. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/397862>.
16. Дробиш Є. Технічні умови і авторське право: де зв'язок? URL: <https://www.uvito.ua/blog/tehnicni-umovi-i-avtorske-pravo-de-zv-yazok/>.
17. Прохоров-Лукін Г. Авторське право і технічні умови: аналіз законодавства та судова практика. URL: https://protocol.ua/ua/avtorske_pravo_i_tehnicni_umovi/.
18. Петренко С. Можливість правової охорони технічних умов. 2008 URL: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/17317/18.pdf?sequence=1/>.
19. Бегуш Н. Основні підходи вирішення експертних завдань при дослідженні літературних і художніх творів. *Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності*: матер. наук.-практ. конф. (21 грудня 2017 р., м. Київ); Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. С. 107–114.

20. Рішення Господарського суду АР Крим від 31.07.2006 р. у справі №2-7/11961-2006. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/150897>.

21. Постанова Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 23.06.2008 справі № 25/293-07. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/1772235>.

22. Рішення Господарського суду міста Києва від 20.06.2017 року у справі № 910/5279/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/67348439>.

Dmutrushun V.S. TRANSFER OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS TO “TECHNICAL CONDITIONS”

In domestic scientific and jurisprudence, there is still no single vision and understanding of such an object as “specifications”. Sometimes these objects are treated as copyright, in other cases as industrial property, sometimes as information and sometimes as documentary material. Such multifaceted approaches lead to a lack of legal certainty regarding the management of these facilities. Considering that the form and content of contracts are highly dependent on the subject matter of the transaction, and the requirements and content of contracts for the disposal of intellectual property rights are expressly provided by the current legislation, the question of the rules under which such transfer should take place, the essential terms of the contract, the form of its conclusion is important practical meaning. The study analyzed case law and scientific findings on the subject. It was found that the “specifications” are not, for the most part, copyright, a technical document, contain scientific and technical information, are not used as a work as such, and do not confer exclusive intellectual property rights on the owner. With respect to the rights to “technical conditions”, it is possible either to transfer the right to them as a tangible object, or to give them the form of an object of intellectual property rights, and then to dispose of property rights to such object. The transfer of intellectual property rights to “specifications”, as a copyright object, provides for the possibility of transferring only the power to use the document in which they are embodied, and exactly the ways of use provided by copyright law. The transfer of exclusive intellectual property rights to the “technical conditions” is possible only if it is granted the status of an object of intellectual property – “trade secret” and the subsequent disposal of the rights to such object.

Key words: technical conditions, specifications, transfer of intellectual property rights, cession of rights, copyright, trade secret.